

Retsplejelovens § 762, stk. 2, om varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed er begrundet i hensynet til den almindelige retsfølelse. Således kan der efter denne bestemmelse i visse tilfælde ske varetægtsfængsling, hvis det findes krænkende, at en person, som med særlig styrke mistænkes for en grov forbrydelse, er på fri fod under efterforskningen.

Justitsministeriet finder af de grunde, der er anført ovenfor under pkt. 4.3, at der bør skabes mulighed for også i retshåndhævelsesøjemed at varetægtsfængsle personer, der deltager i grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted.

Det foreslås derfor at indføje en henvisning til straffelovens § 134 a i retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2, således at der kan ske varetægtsfængsling, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om en overtrædelse af straffelovens § 134 a, der efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

6. Skærpelse af straffen for menneskesmugling

6.1. Gældende ret

6.1.1. Menneskesmugling

Efter udlændingelovens § 59, stk. 5, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år den, der forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig i Danmark. På samme måde straffes den, der for vindings skyld bistår en udlænding med at indrejse i Danmark med henblik på herfra at indrejse i et andet land, hvor udlændingen vil blive afvist eller tilbageendt. Endvidere straffes på samme måde den, der for vindings skyld bistår en udlænding med at indrejse i et andet land, hvor udlændingen vil blive afvist eller tilbageendt.

Bistand efter udlændingelovens § 59, stk. 5, til ulovlig indrejse kan bestå i at hjælpe en udlænding over grænsen ved f.eks. at skjule den pågældende i bagagerummet på en bil eller transportere vedkommende til eller fra grænseområdet. Bistanden kan også bestå i at skaffe udlændingen falske indrejsepapirer eller i at give urigtige oplysninger til myndighederne med henblik på, at den pågældende opnår indrejsetilladelse. Bistand til ulovligt ophold kan f.eks. bestå i at yde udlændingen husly i kortere eller længere tid.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 59, stk. 5, suppleres af straffelovens § 125 a. Efter denne bestemmelse straffes med fængsel indtil 4 år den, der under skærpene omstændigheder gør sig skyldig i menneskesmugling efter udlændingelovens § 59, stk. 5.

Bestemmelsen i straffelovens § 125 a blev indført i straffeloven ved lov nr. 473 af 1. juli 1998. Der henvises herom til Folketingstidende 1997-98, 2. samling, tillæg A, s. 1587, tillæg B, s. 610-613 og 728-729 samt forhandlingerne s. 977-1018, 2420-2445 og 2566-2586.

Afgørelsen af, om der foreligger skærpene omstændigheder, træffes på grundlag af en samlet vurdering af lovovertrædelsen. Skærpene omstændigheder vil kunne foreligge, når der er tale om organiseret eller professionel menneskesmugling. I vurderingen indgår også, om der er tale om et enkeltstående forhold, eller om der er tale om en mere systematisk adfærd. Det er i bestemmelsens forarbejder forudsat, at straffelovens § 125 a alene anvendes, når menneskesmuglingen sker for vindings skyld.

Der kan efter udlændingelovens § 61 pålægges selskaber m.v. (juridiske personer), der overtræder udlændingelovens bestemmelser, strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel. Efter straffelovens § 306 kan der efter de samme regler pålægges juridiske personer strafansvar for overtrædelser af denne lov, der er begået for at skaffe den juridiske person vinding. Det bemærkes, at det ved lovforslag L 35, der blev fremsat den 13. december 2001, foreslås, at kravet om, at en overtrædelse af straffeloven skal være begået for at skaffe den juridiske person vinding, bliver ophævet.

6.1.2. Dansk straffemyndighed

Reglerne om dansk straffemyndighed er fastsat i straffelovens §§ 6-12.

Dansk straffemyndighed omfatter bl.a. handlinger foretaget i den danske stat, jf. straffelovens § 6, nr. 1, (territorialitetsprincippet). Det er også tilfældet, når blot en del af virksomheden er foretaget her i landet. Handlingen kan tillige være undergivet dansk straffemyndighed, hvis den ikke er foretaget i Danmark, men har haft virkning her i landet, jf. straffelovens § 9 (virkningsprincippet). Har den kriminelle virksomhed ingen tilknytning til Danmark – hverken for så vidt angår handling eller virkning – kan der i stedet være dansk straffemyndighed efter straffelovens § 7. Det er imidlertid en betingelse, at gerningsmanden er dansk statsborger eller har bopæl i Danmark, og at handlingen er strafbar både efter gerningsstedets lov og dansk lov (dobbelt strafbarhed). Bestemmelsen finder også anvendelse med hensyn til handlinger begået af en person, som er statsborger eller har bopæl i et af de andre nordiske lande og opholder sig her i landet.

De nævnte bestemmelser suppleres af straffelovens § 8. Efter denne bestemmelse er der bl.a. dansk straf-